

AU-2097

M.A. (Part—I) (Old) Examination

MARATHI

Paper—II

(Arwachin Kavita)

वेळ : तीन तास]

[सूक्ष्म गुण : 100

सूचना :— सर्व प्रश्नांना सन्तान गुण आहेत.

1. पुढील काव्य पंक्तींचा संदर्भासह अर्थ स्पष्ट करा :

(अ) मानव सारेखे निर्मिके निर्मिते ।

जमी नाही केले । कोणो एक ।।

कमी जस्त बुद्धी मानवा रोचिली ।।

कोणा नाही दिली । पिढीबादा ।।

पुत्रादिक नाही कशामध्ये उगा ।।

अवयवो खुणा । आर्पापरी ।।

मानवाचे हजक ते का विमरले ।।

अतिशूद्र झाले मरूब्रत ।।

किंवा

मिनरल वर्डरच्या ओडलीतला

नी एक अगिला बटू वानत

निळ्या साक्यामुळे साजरा स्वतः

बंद मोर्तला अडकलेल्या

चिमणीब्रनगे

सैरावैरा भिरभिरले

(ब) कुम्हे जगा हा मरणावस्थेने
 पाहिले किंवा भुवनेचा आका
 लडत न राख्या गयी आका
 लपड ! ऐता पुढच्या हाका ।
 वांचता अन्ना खाक भिडतुनि ।।

किंवा

याजक याजकाची उभायती मध्य
 प्रमाण विद्येवर । काढलेली
 याजक मानने प्रत्यक्ष हेच प्रमाण
 शब्द व अनुमान अन्वयेन -
 (क) परिस्थितीत पिऊन अँसिड
 लिबलिबती ही मने कुडकुडी
 जगतीत ने कधी तरी का
 पावर ही तब मारळ बकुळी ।

किंवा

कवीचं मरण
 जीव जाणवात नमतं
 तर समोया मेजवाप जेलेअ
 भुन्या संस्कृतीच्या मृगजळावर
 एकतर्फी पीव लागण्यात असत ।
 (ड) जेजूसमेत जराव येण्याआधी —
 डोंगर कुशीतील जगांच्या
 कोवळ्या माथेत
 तारागमन्य वृक्षाच्या भडवळात
 लावणीच्या मातकट हातात
 ते फडफडावत

किंवा

अन् भुरभितला
 मुळा जाय मत्तारा हरी-जरी
 पर वंदुकीचे एक गोळी
 काय अनार अंतिम
 विचार तब्य जी काढलेले
 सध्याकाळ आलो की
 आपले हात आपल्या
 वदनांमधे जतातव ।
 कुशी अन्तर सुधारण्यासाठी
 कविता लिखित मनात

2. "सत्कालीन समाजाचे दर्शन जोतीरावांनी आपल्या प्रभावी वाणी ने काळ्यात वर्णिले आहे" — या विधानाचे सविस्तर चर्चा करा.

किंवा

आजच्या कवितेचे जागतिकीकरणशी असणारे नाते स्पष्ट करा.

20

3. केशवसुतांच्या सामाजिक जाणिवेच्या कवितांचा परामर्श घ्या.

किंवा

"भुजंग मेश्रान यांच्या कविता समकालीन मराठी कवितेतल' अग्न्य साधारण टप्पा आहे." — चर्चा करा.

20

4. नढेकरांच्या कवितेतील प्रतिम'सृष्टीचा वेध घ्या.

किंवा

'अष्टदर्शने' या कवितसंग्रहाची वैशिष्ट्ये लिहा.

20

5. "मराठी कवितेला नवे ढळण देण्याचे कार्य सुर्वे यांच्या कवितेने केले आहे" या विधानाचा अर्थ साधार स्पष्ट करा.

किंवा

कोणत्याही दोहोंवर विवेचक टिपा लिहा :

(i) आद्युष्य नगिरत्न

(ii) शिशिरागम

(iii) सुर्वे यांच्या कवितेतील स्त्री

(iv) 'अस्तङ्ग' ची भाषा

20

